

# DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 Lt. — kr.  
Felévre 5 " " "  
Negyedévre 2 " " "  
Egy hónapra 1 " " "  
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: KOHÁNYI GYULA.  
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:

Hírdetéshez petit szeret 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször  
hirdetett alkalmatosságok aron valóznak fel. Helyes: díj min  
den külön bejelölésért 30 kr.

## „Báró Fejérváry-laktanya“.

Debreczen, 1898. július 16.

A Debreczenben állomásozó 2. sz. m. kir. honvédhuszárezred parancsnoksága mint egyik laptársunk írja, átírt a városi tanácshoz (hogy melyikhez, nem tudjuk, mert az említett lapban Nagyvárad van említve) s kéri, hogy a most épülő új honvéd huszár laktanyát «Báró Fejérváry-laktanya»-nak nevezzék el. A kérelmet a városi tanács, — mint ugyancsak említett laptársunk írja, teljesíteni fogja.

Ismételjük, nem tudjuk, Debreczenről van-e hát tulajdonképen szó, vagy Nagyváradról s a hitelessége után e pillanatban, mikor még a városi hivatalok zárva vannak, tájékozást szerezni képesek nem vagyunk, azonban foglalkoznunk kell a kérdéssel még akkor is, ha csakugyan Nagyváradra vonatkozik a hír és pedig nemcsak azért, mert a debreczeni honvédhuszár ezred volna az a testület, amelynek tagjai között ez az eszme megszületett, hanem általános szempontból azért, mert ilyen eszme egyáltalán megszülethetett bárkinek is az agyában.

Arról, hogy a debreczeni Pavillon laktanyának alapkövét Kossuth Lajos tette le és most közös gyalogság tartja benne béke-szállását, immár nem is beszélünk, annyira beleillik a mai gondolkozásmód keretébe, hanem ez a gondo-

lat, hogy egy magyar honvédhuszár laktanyát báró Fejérváry Gézaról akarjanak elnevezni, igazán gondolkozóba ejti az embert.

Abban a pillanatban, mikor ezt a hírt olvastam, mint a villám cikázott keresztül agyamon ennek a nemzetnek ezeréves, hősi küzdelmekből ragyogó történelme s nem tudtam hirtelenében, hogy nevessek-e, vagy bosszankodjam, hogy kezdve Árpádon, I. Bélán, Szent Lászlón és IV. Bélán az egész Árpádház, avagy még Nagy Lajos, Hunyady János és Hollós Mátyás egytől egyig kisebb emberek kell hogy legyenek, — Bocskay, Bethlen és Rákóczyról, akik pedig a mai magyar honvédségnek valóságos és természetes elődei, nem is beszélve — mint báró Fejérváry Géza császári és királyi tábornok, a vitéz Mária Terézia rend lovagja, mert hiszen az említettem némi-nemü lovagi és katonai hírrel bíró férfiak egyikének sem láttuk még a nevét egyetlenegy honvédhuszár laktanya homlokzatán sem?!

Már pedig bizonyára ugy kell lenni, — különben nem írná állandóan jól értesült laptársunk, hogy a városi tanács a kérelmet teljesíteni fogja, dacára annak, hogy nem is tartozik a hatáskörébe.

Ha ezekre gondolok, bosszúság fog el és szegénypir lepi el arcomat, azonban mégis benumarad a veríték a porusai között, mert a humorok jótékony

derüje harmatozás előtt felszárítja azokat. Nevezetesen ha jól megtekintem, nem is olyan különös dolog ez, ahhoz mehet mindössze, mintha abból az ezeréves történetből nem az említettek neveket, hanem egyebeket, így pl. abból a régi időből, mikor Kálmán király kimondta, hogy nincsenek boszorkányok, — bizonyos Z v o n i m i r nevű sorszámra nézve utolsó horvát királyt, valamivel később pedig azt a bizonyos Fridriket, aki IV. Bélát a tatárdulás után kifosztotta, aztán azokat az urakat, a kik Ulászlónak ajánlották fel az V. László királyi székét és bele is ültették, pedig megkoronázni sem tudták, meg azokat a kik 75 évvel később Szapolyai Jánossal szemben az osztrák főherceget választották királyiá.

De még ezek sem hasonlítanak annyira a mai eszhez, mint az azután következő nevek, — tökéletesen olyan ez a kerés, mintha Bástia, Karaffa, meg a nagyvárad basák valamelyike volna az a szerencsés kiválasztott, a kinek nevével a debreczeni 2-ik sz. m. kir. honvédhuszárezred fel akarja díszíteni laktanyája homlokát az előbb említett más kvalitásu magyar történelmi alakok helyett.

Mindössze az a vigasztaló gondolat, hogy esetleg holnap ilyenkor már meg lesz rá a czáfolat.

## Krónika.

— A Debreczen eredeti tárczája. —

Két szombaton nem volt szerencsém az én kedves közhírségemhez, ebben a nekem legkedvesebb rovatban, engedjék tehát meg, hogy arra a két bétre térjek vissza, ne a legutóbbira. Hiszen olyan egyhangu volt mind a három, akár egy szóval is kifejezhetném az egésznek a történetét, hogy csakugyan egymashoz tartoznak, egyszerre illő róluk beszélnem s ez a szó: **esapás!**

Igen, Istenítéssel vegződött a mult hónap, azzal a három napon át tartott országos jégveréssel, amelyhez hasonlót nem igen tudnak felmutatni a közlebbi idők krónikái. Könnyű dolog volna és csábító eszme nagyon, hogy elkezdjük most itt a vonal alatt értekezést írni arról, hogy mi is okozta hát ezt az országos esapást, a Falb kritikus napja-e, vagy egyéb természeti tényező, ez azonban nagyon meddő dolog volna s az eső után nagyon vékony köpenyeg. Igaz ugyan, hogy minden szó, amit erre a csapásra vesztegetünk, csakugyan nem egyéb, mint eső után köpenyeg, de ki vonná kétségbe, hogy sokszor az is nagyon szükséges, már csak az egészségnek az eső utó maradványaitól való megóvása szempontjából is. Adtak az újságok ilyet is eleget, sőt többet is a kelleténél, hogy tehát én még mindig tollamra veszem ezt a szo-

moru témát, annak különös okának kell lenni.

S van is, még pedig az, hogy a magyar embernek sohasem fognak eleget beszélni arról, hogy ne elégedjék meg azzal, amit tud, hanem tanuljon tovább s különösen igyekezzék minél több oldalalag kiképezni magát, hogy ekként ha egyik részről csapás éri, elővehesse a «másik esztét» és azzal segítsen a baján. Ime, itt volt most is ez az országos jégverés. Meglátogatta az Isten huszonnégy vármegyének a lakosait, kitörölte az idei félérmegyei buza-jegyzést a budapesti gabona-társaság lapjáról s annak a rengeteg területnek összes lakossága segítség nélkül áll és adó-elengedést, alamizsnát kér a kormánytól, annak pedig pénze nincs ajándékba, legfeljebb munkát adhatna nekik háziiparképen, hogy aztán maga álljon be közvetítőnek készítményeik piacra bocsátásában s ime nincs ember, aki azokat a munkákat felvállalná, mert a földmivelő semmi egyébhez nem ért. Ez a mi bajunk, ebből származik minden nyomorúságunk. Büszkek vagyunk halálig, de mikor «felüti bus fejét a szükség», akkor aztán nem szegyéllünk rimánkodni, alamizsnát kérni, de szegyéllünk dolgozni. — A magyar földmives olyan szegény télen, mint a templom egere, hanem azért meg nem tanulna semmi újabb foglalkozásmódot, hanem elhárászgat, ha van a szomszédjában tó vagy folyóvíz, avagy el-

pipázgat, ha még az sines. Ezelőtt egy pár esztendővel még legalább a kosarát megfonta magának legnagyobb részét, most, mikor már ez is «iparág» s gold van rá, hogy ha készitik valahol nagyobb mennyiségben, az el is keljen, inkább megveszi és az árat kiehezti télen, de maga nem dolgozik.

En azt tartom, meg kell ezt már egyszer magyarázni a mi népünknek, mielőtt valamennyit elbódítanak a külföldi szocialista írgatók beszédei. Hangsúlyozom: a külföldiek, mert az a magyar ezuezilista, akinek nem a nemzetközies, vagy Várkonyi volt a vezére, a tanítója, az mind olyan okosan beszél, mint Szilagy József testvér a hőmérővásárhelyi főispáni banketen. A magyar szocialista mozgalm, ott ahol a külföldiek és Várkonyi rosszakaratu bolond gombáival fertőztetve, nem földözésre, hanem elismerésre és a többi földmivelők részéről követésre méltó. Mit mondanak ezek? Azt, hogy nem lehet a föld adományából immár megélni, adjanak tehát hozzá a népek más munkát is. Ez persze a mai gondolkozásu emberek szemében mindjárt lazadás, pedig ime az ez országos jégverés három héttel ezelőtt nemcsak elméletben, hanem tényleg is nekik adott igazat: aki be nem látta, most nyomorog, ha nem ezuezilista is.

Meg kell tanítani rá a mi népünket, hogy a kenyeret nemcsak a buza adja, nemcsak

## BELFÖLD.

**Az Államvasutak gépgyára és a diósgyőri vasművek.** A Magyar Államvasutak gépgyarának és a diósgyőri vas- és aczógyárnak a magyar királyi pénzügyminiszterium kezelésébe való átvételét, illetve átadását a napokban befejezték. Ez alkalommal leltár mellett a fenti két gyárra vonatkozó pénztári készleteket és kimutatásokat, zárószámadosokat, szerződéseket, egyezményeket, köteleveket épületeket, gépeszeti és leltári felszereléseket, a diósgyőri gyár vasutait és földjeit, a szertár-gyártmányokat, anyagkészleteket, könyveket stb. a kereskedelmi miniszterium átadta a pénzügyminiszterium kiküldöttjei átvették s mindent a legnagyobb rendben találtak.

## A magyar vámtarifa.

Budapest, jul. 15.

— A tanácskozás első napja. —

Az új városbáza pazarul ékesített nagy termében gyűlt tegnap össze a számos tagból álló tanácskozmány, a melynek hivatása kifejezésre juttatni a magyar közvéleményt kívánásait szemben a kormány által kidolgozott s közbe is tett vámtarifával és kijelölni azt az irányt, a melyben közgazdasági életünk vezetését kívánatosnak tartja.

A résztvevők száma igen nagy, iparosok gyárosok keverednek a gazdákkal. Képvisele van a törvényhozás alsóháza is, bár a képviselő urak egyrésze siet mielőbb kerekelt oldani. Nekik ez a tárgy nem elég komoly, nem elég érdekes.

Dániel Ernő báró kereskedelmi miniszter délelőtt 10 órakor nyitotta meg az országos szakkertékeletet.

Jelen voltak: Darányi Ignác földmívelési miniszter, Wekerle Sándor, Lukács Béla, Károlyi Sándor gróf, Hieronymi Károly, Hegedűs Sándor, Enyedi Lukács, György Endre, Dessewffy Aurél gróf, Bedő Albert, Gajary Ödön, Lanczy Leó, Münnich Aurél, Hódossy Imre, Komjathy Béla, Pap Géza, Brazay Kálmán, Neumaun Armin, Miklós Ödön, Emich Gusztáv, Neményi Ambrus, Kovácsy Sándor, Deutsch Izidor, Thék Endre, Gelléri Mór, Spitzer Gerzson, Falk Zsigmond lovag, Köhner Agoston, Baehér Emil, Mössmer Frigyes, Neuschloss Marczel, Förster Aurél, Rubinek Gyula, Bernáth István, Liptay István, Földes Béla, Deil Jenő, Szavay Gyula, Szemere Attila, Feny-

kasával aratják, hanem bárdal is faragják és pörölylyel kovácsolják. Van vidék, ahol ezt már belátták és ez a Hegyalja. Azt nemcsak egy erre szóló csapas érte a fillokszera pusztítása folytán, hanem nyögi még ma is, hanem azért ehen még sem halnak a lakosok, eimennek meg az ödök faluból is tölre dolgozni a szerencsi cukorgyárba, ferfiak és nők egyaránt, s azok, akik el nem mehetnek, sem ülnek otthon tétlenül s ha szentimentális akarnék lenni, meg arra is hivatkozhatnak, hogy ime rajtuk is beteljesedett: segits magadon, az Isten is megsegit: örömmel hallom, hogy a fillokszera pusztítás folytán 5—6 ezren dővel ezelőtt kiviszett szőlőtöke, amelyik t. i. a földben maradt (már pedig épen a legszegényebb része hagyta benne a népnek) egy-két esztendő óta újra hajt ki s nem egy szőlőben az új hajtásról már szüretelték is. Tanuljon abból az egész magyar nép és igyekezzen meghonosítani háza tájékan a hazipar üzését, hogy kibírassa a sors csapásait.

Mert a mai világban az a gondolkozásmód, amelyet a magyar nép az elmúlt évtizedekből hozott, immár nem segít át a világon, sőt mind gyengébbé és gyözebbé teszi a lelket a küzdelemre, pedig épen annak erősítése volna a főczél. Nagy napok következnek reánk, a Budapesti ülésező vámtarifa-ankét új korszakot jelent az ország életében: vigyazzunk, hogy készületlenül ne találjon!

Fejő.

vessy Adolf, Steiger Gyula, Schmidt József, Smialovszky Valer stb.

Az előzői szék: Dániel báró kereskedelmi miniszter foglalta el, mellette ült Vörös László államtitkár, Kilyényi Hugó min. tanácsos, azonkívül jelen volt még a miniszterium főbb tisztviselője.

A miniszter kijelenté, hogy semmi-féleképen sem táplál ellenséges érzelmeket Ausztriával szemben, nem is azonosítja magát a kidolgozott javaslattal, mely csak egy bizottság munkája. A kormány utasítva volt arra, hogy ezeket a lépéseket megtegye. Azonban nem foglalt állást ebben a kérdésben már csak azért sem, mert nem akarta megkötni a vélemények szabad nyilvánítását.

Utána fölkel E ny e d y Lukács. a decemberben hozott határozati javaslat motora s megdicsérve a bemutatott dolgot elkezdi részletezni hézagait és hiányait. Szerinte az agrarvámok Ausztriával szemben mit sem érnek, mert onnan nincs behozatalunk számbavehető mennyiségben. Azt várja az érdekeltektől, hogy a jövő vámpolitika alapelveit összeállítsák segítségén.

Földes Béla a statisztikai anyag megbízhatóságát vonja kétségbe, utal a tarifa ellenmondásaira. Szélesre fejtegeti, mily irányban mozog az európai vámtörvényhozás. Megengedi, hogy agrarvámokra szükség lehet. Utána körülbe ől egy óráig Lukács Béla, majd Hegedűs Sándor szól, a ki kívánatosnak mondja azt, hogy politikát ne keverjenek az eszmecserebe. Sok tulkást lát a bemutatott tarifában, ezeket javítani kell és lehet is.

A tegnapi tanácskozás pozitív eredménye az, hogy csaknem minden felszólaló kötelezettségének tartotta tiltakozni az ellen, mintha a tarifa Ausztria ellen irányulna. Nem mondta meg azonban azt egyik sem, hogy ha Ausztria ellen nem irányul, tulajdonképpen mi ez elja van kidolgozásának és mi siettetésének? Hiszen az egészen bizonyos hogy azokkal az államokkal szemben, melyekkel szerződéses viszonyban állunk, alkalmazásáról éveken át szó sem lehet.

Az ellentétek, melyek úgy az agrár, valamint az iparos vámnál okvetetlen ki foguak f jleni, most még az eléggé vontatott és emoeziók nélküli tanácskozás folyamán ép nem érvenyesültek. Ezeknek a nagy nyilvánosság söt Ausztria előtt való fessegetése nekünk nem is sokat fog használni. Ennek irasban, legfőlebb bizalmas kisebb értekezleteken volna helye.

Sokan osztóznak e nézetben a megjelentek közül s mininkább tért foglalt az a vélemény, hogy az általánosságban mozgó eszmecsere befejezése után oly határozati javaslat elfogadása volna a leg jobb, mely szerint a részletes tárgyalást egy kiküldendő bizottság folytathatná ankét alakjában.

— A tanácskozás második napja. —

A magyar vámtarifa feletti vita ma fokozódott érdeklődés mellett folytatódott. A tárgyalási terem ma is megtelt a meghívottakkal, kiknek sorában számos új, érdekes személyiség tűnt fel. Az előzői szék: ma is a kereskedelmi miniszter foglalta el, de mellette ismét ott ült Vörös államtitkár, ki gyakran jegyeztetett az egyes szónokok felszólalásai alatt.

A vita megkezdése előtt gróf Z s e l é n s z k y Róbert azt indítványozta, hogy az ankét tagjai, tekintettel másoldalu elfoglaltságukra, irasban adhassák be véleményüket, de a miniszter ezen, az ankét befejezését ezelőző indítványnak egyelőre asszal vette élet, hogy holnapig csak még a mostani mederben való tanácskozást hozta javaslatba.

A szónokok sorát ma egy kolozsvári szakferfi, W e i s z Mór nyitotta meg, ki a kérdőpontoknak megfelelően előterjesztette nézeteit. Utána M i k l ó s Ödön szép, formás beszédben hangsúlyozta azt, hogy a most inecziált munka csak akkor nem lesz meddő, ha valamennyi gazdasági tényező érdekeit harmonikus össze tudja egyeztetni az ország érdekeivel. E szempontból tette bírálat tárgyává

a vámvajavaslatot s kifejtette a maga vámpolitikai nézeteit.

A kereskedelmi és iparkamarák szempontjából L a n c z y Leo szólta a kérdéshez. Figyelemmel halgatott érveléseivel állást foglalt az agrárius vámotat védőkkel szemben és az ipar védelmébe állott.

A mai szónokok közül azonban legérdekesebb volt gr. K á r o l y i Sándor, ki igen érdekesen állította szembe a maga álláspontját az ipari vámot védőkkel szemben. Hangsúlyozta, hogy ő sem szeretné a vámháborút Ausztriával, de ha jogos érdekeink nem találának kellő védelmet, ő a háborútól sem fél mert, bár nem barátja az export-prémiumoknak, ezekkel lehetne gazdasági termékeinknek másutt is piacot találni.

A horvát kamarák képviselőjében M i k k o l c s y Gyula pártolta az irásbeli véleményadás eszméjét. Utána egy vidéki gazda E m ö d y József, hosszan érvelt a közös vámterület fenntartása mellett.

Az agráriusok érdekében harozott tüzessen gróf D e s s e w f f y Aurél is, ki széles alapokon kerte a mezőgazdaság védelmét a közös vámterületi alapon. Kifejtette, hogy sok aggályt táplál az önálló vámterülettel szemben, mert az még nincs előkészítve.

Vele szemben H i e v o n y m i Károly kardoskodott amellett, hogy országunk termelését nem szabad egyoldalúvá tenni. A mezőgazdaság érdekeinek megvédelmezése mellett az országunkban lehetséges iparágak fejlesztésének szükségességét mutatta ki. A vámtarifa javaslattal szemben sok kifogást emelt, különösen mellőzendőnek tartotta a pézügyi vámotat, melyek csak a közönség megterhelését képezik. Hieronymi az önálló vámterületről nem riad vissza, ha Ausztriával más alapon nem jöhethetnek megállapodásra.

Holnapra még vagy 30 szónok van följegyezve, de miután valószínű, hogy holnap a tárgyalás további módoszataira nézve egy kompromisszum fog létrejönni, nincs kizárva az sem, hogy az ankét már be is fejeződik, ha csak egyelőre is.

Részletes tudósításaink a következők:

Zselénszky Róbert gróf, tekintettel arra, hogy a gazdákat most hazahívja a nyári munka, engedjék meg, hogy bizonyos határidő alatt irasban is benyújthassák az értekezlet tagjai véleményüket.

Dániel báró elnök azt ajánlja, hogy mivel még sokan vannak fölírva szólásra, egyelőre az eddigi módon folytatás a tanácskozást s holnap az ülés végén határozzanak a továbbiakra nézve.

Ezzel rátertek a tarifára.

Weisz Mór (Kolozsvár) szerint a tarifának mezőgazdasági, ipari és pénzügyi szempontnak kell, hogy megfeleljen. A tervezet a legnagyobb díszesetet érdemli. A mezőgazdasági vámotat mérsékelni kell, mert különben a fogyasztók érdeke szenved ez alatt. A mi az ipart illeti, hazai iparunknak nincs szüksége nagyobb védelemre, mint a milyen védelmet eddig az osztrák ipar a németországi ipar versenyevel szemben élvezett. Különben is az iparvállalatok keletkezése csak igen kis részbe függ a vámotól. A mi a dolog pénzügyi részét illeti a vámtarifának nem lehet földata az, hogy új jövedelmet nyisson az államnak, ez alatt csak szonvednek a vámtarifához fűződő nagyobb érdekek. A ten ezen szállított aruknak való kedvezés nagy jelentőséggel bír, már csak azért is, hogy ezek az áruk magyar kikötőbe tereltessenek és tovább szállításukhoz magyar vasutak használtassanak. Ez alapelvek szerint óhajta a tarifa átdolgozását és akkor-álg fog a tarifa a mai közös tarifától különbözni.

Miklós Ödön hangoztatja nagy gazdasági és politikai jelentőségét annak, hogy Magyarország ma tényleg gazdasági önrendelkezésének állapotában van. Magának a vámtarifának akat jellege jóformán csak az Ausztriában beálló eshetőségek szempontjából van. A tervezet körül kifejtett munkásságot azonban, bármi legyen annak sorsa, meddő munkának nem tartja, mert az igen becses, a többi kül-



kisebb élvezeti esikket is megdrágítja az Ausztriával való gazdasági viszonyunk és ez az önálló vámtarifa esetén sem javulna, sőt rosszabbulna, legalább addig, amíg a megrázkódáson túl nem estünk. A védvámok megállapításában első sorban arra kell tekintettel lenni, hogy ne nehezítsük meg túlságosan a fogyasztók helyzetét. Ez áll a fogyasztásra, de vajjon hasznára van-e a védvám a termelésnek? Addig, míg Ausztriával gazdasági szövetségben voltunk, addig igenis szükséges volt gazdasági terményeinknek minél nagyobb védvámval való védelme. De az önálló vámterületen már ez az okostudás nem áll, mert ez esetben a fölemelt vám a magyar gabonának semmit sem fog használni. De igenis használni fog az, ha a magyar nyersterményeknek minél több fogyasztási piacot találunk. Magyarország legnagyobb érdeke az, hogy jelenlegi egyoldalú gazdasági helyzetéből kibontakozzék. Iparmunkát kell fejleszteni. A vám nagyban hozzájárul ehhez, de csak azokat az iparágakat kell vámmal terhelni, melyekhez meg van a virágzás előfeltétele, és hiába való erőfeszítést ne tegyünk oly iparágaknak vámmal való terheleléssel, melyek virágzásához nincs meg sem a talaj, sem semmi előfeltétel. A tarifát tehát át kell dolgozni, mellőzni a fináncz-vámok és azoknak az iparvámoknak a fölemelését, melyek szintén csak fináncz-vám jellegűek. (Éljenzés.)

Az elnök most G e l l e r i Mórt hívja szólásra.

— Helnap! Holnap! hangzik mindenfelől.

Az elnök az ülést holnapra halasztja.

## KÜLFÖLD.

### A szerb radikális párt bukása.

Hogy minő okból vette át Milán király a szerb sereg fővezérségét, — megvilágítják azt a mostani események teljesen. Első sorban arról volt szó, — hogy megakaszták azokat a konspirációkat, melyeket a radikálisok szítottak, nehogy a hadseregbe jussanak. A radikálisok ugyanis titokban az Obrenovich család ellen mindenféle tervet kavcsoltak, hogy uralmát megdöntessék és teljesen megsemmisítsék. Amint azt — Sándor király most a szkupstina feliratára nyilvánosan válaszolta. Sándor király azzal vadolja a radikálisokat, hogy sok visszaélést követtek el és azt mondta, hogy Radikális miniszterium Szerbiát kormányozni nem fogja. Az utóbbi időben a radikálisok megkísérelték megnyerni Nataliat tervüknek, hogy segítségével Sándor királyt arra lehessen bírni, hogy Milán kezéből a hadsereg vezetését kivegyje és a kormányzás a radikálisok kezébe jusszon. Sándor király azonban meggyőződésén, hogy a radikálisok programja elavult és veszedelmes, megszakított velük minden érintkezést. A radikálisok azonban nem nyugosznak és valóságos aknamunkát végeznek az Obrenovich-dinasztia ellen. Rövid idő óta több szerb és német nyelven szerkesztett broszüre látott napvilágot, melyek a szerbeket egyenesen az Obrenovichok ellen laxítják. Ezeket a broszüreket állítólag Zürichben nyomták, pedig tudtam, hogy ambar Münchenen keresztül importálják az állítólagos zürichi nyomdatermékeket, azok Ujvidéken készülték. Sándor király a radikálisok bukását egyedül a Risztics-pártnak köszönheti, amiből nem is csinál titkot. Györgyevics Václav továbbra is miniszterelnök marad, ellenben néhány társzat a liberálisok fogtak átvenni, meg pedig értesülésünk szerint a vallás- és közoktatásit, a pénzügyit és igazságügyit. A belügyminiszter Lazánics amúgy is a liberális párthoz tartozik. Ez a változás a szkupstina tárgyalásának befejeztével két-három hét múlva fog megtörténni.

### Santiago kapitulált.

Santiago kapitulált! Föltétlenül adta meg magát. A diadalmas ellenség megengedi a legyőzött katonáknak, hogy díszben, szabadon vonulhassanak ki a meghódított városból, aztán semleges hajókra szállítja őket és visszaviszi

Spanyolországba, azzal a kikötéssel természetesen, hogy ebben a háboruban többé részt nem vehetnek.

A spanyolok hősiessé vették Santiagot. Annál nagyobb hatása lesz a meghódolásnak, Magyobb hatása lesz talán a békétörsére is. Sagasta miniszterelnök akarja a békét, a regenskirálynő öhajja, az amerikaiak már ma körülbelül egész Kubának urai, fordulatra pedig semmi kilátás. Igaz, a sárgaláz szövetségesevé szegődött a szerencsétlen spanyol nemzetnek, de ha az amerikaiak sorából el is pusztít néhány ezret, a hajók új erőket szállítanak a régiék helyére, azt a vasgyűrűt pedig, melyet az amerikai flotta alkot Kuba körül, meg akkor sem sikerülne áttörniök, ha megvolna a flottájuk, — a mi pedig már nincs meg.

A békét tehát meg kell kötni minél előbb Hiszen, ha annak föltételei még oly kemények volnának is, keményebbek nem lehetnek, mint az a sok eszapas, a mely a spanyolokat eddig is érte.

Mai a következő újabb eseményeket jelentik:

**Cap-Haitien, jul. 15.** Santiago de Cuba kapitulációját aláírták. Az Egyesült-Államok elfogadták a spanyolok feltételeit. — A spanyolok katonai díszszel hagyják el a várost és azonnal haraszajltják őket Spanyolországba.

**London, jul. 15.** A Timesnek jelentik New-Yorkból tegnapi kelettel:

Ma este tették meg az ajánlatot a Santiago de Cubában elfogott spanyol csapatoknak Spanyolországba való visszaszállítására tárgyában. A csapatokat semleges hajón fogják szállítani. A tárgyalásokat hír szerint Ausztria Magyarország és Franciaország képviselői vezetik.

**London, július 15.** A lapok hangsúlyozzák, hogy a jelen pillanat kedvező Spanyolországra nézve, hogy megindítsa a békötárgyalásokat.

### Boicsevek kivégeztetése.

— Budapesti tudósítónktól. —

Tegnap még az a hír keringett a fővárosban, hogy Boicsevet nem is végezték ki mert a szofiai lapok semmit sem hoztak róla, csak a magyar publikum elámitására röpitették világra a hivatalos körök, ma azonban váratlan megerősítést nyert egy magyar szemtanunk egyik budapesti barátjához küldött leírása által, melyet módomban van önökkel közölni. A levelő szó szerint így szól:

### Egy szemtanu elbeszélése.

Philippopolis jul. 16.

A konzulátus után csak nagy utánjárassal tudtam egy jegyhez jutni, mely Bojessev Decskó testőr kapitány, a fejedelem volt hadsegédének és Novelles rendőrkapitány kivégeztetéséhez a belépést megengedje.

A városban amúgy sem tudtak a kivégeztetésről, mert az ügyesség, bár már vasárnap megkapta az ítelet végrehajtására vonatkozó rendelkezést, szigorúan titokban tartotta a dolgot és az elítéltek családjával sem közölte.

Merő véletlenből jutott tudomásomra egy előkelő ismerősöm után, hogy Szimon Anna sötét tragediájának most játszódik le utolsó felvonása. A földi igazságszolgáltatás megtorolja két emberi vadállat kegyetlen gyilkosságát.

Vasárnap kapta meg az államügyész a rendelkezést, de a bűnösökkel és családjikkal csak kedden a késő délutáni órákban tudatta, hogy készüljenek a halálra.

Miután a dolog szigorúan titokban volt tartva, semmi sem szivárgott ki felőle.

A fogház egy hátsó kis szűk udvarán állították fel egymástól mintegy hat lépésnyire egy-egy bitófát.

Korán keltem aznap reggel. Nagyon izgatott a dolog. Nem voltam arra képes, hogy reggelimet elköttem.

Elindultam, hogy gyalog megyek el a jó távol eső fogházhoz, legalább telik az idő.

Apró szemű eső szitált sűrűen és egész ellepte az arzenmat. Kellemetlen idő volt.

A fogházba csak nagynehézen jutottam be, mert a belépti jegyem tulajdonképpen egy levélből állott az államügyészhez és ezt az őrségnek nem mutathattam meg, volt a azonban a bejutásra más eszközöm, mely a keletenegyszerszem téveszti el hatását.

A baksis minden sobre alkalmas képnős és csakhamar az államügyész elé vezettek, aki aztán egy fegyőrt adott kíséretembe aki majd kalauzoljon.

Még egy negyed óra volt hátra a kivégeztetéshez. Az időt a fogház udvarán kellett eltöltenem, mert a kisebb hivatalok még zárva voltak és az államügyész környezetében nem tartozkodhattam. Sokkal inkább tisztában voltam azzal, hogy milyen fontos momentum ez ő előttük, semhogy alkalmatlankodhattam volna.

A fegyezetek akkor fogtak a munkájukhoz, ami favágásból állott. Legtöbbje magas erős ember és az ember nem igen tenné fel rólok, hogy valami szelidebb dolgokért kerültek oda, mert majd valamennyinek szintén ijjesztő az arezkifejeresze.

Észrevettem, hogy többnyire bagóznak is. Nem veszik náluk oly szigorúan ezt a tilalmat mint a mi börtöneinkben.

— Monsieur, allons!

A kísérom szólított meg hibátlan francia kiajtással. Csak most vettem észre, hogy őrmesteri rangot visel.

— Allons.

Hosszu szűkfolyosókon vezetett egy darabig. Jobbról balról mindenütt apró ajtók. Előhalottak kriptái. Az egyik ajtó előtt megállott és csöndet intve rámutatott a fekete táblára mely minden zárka mellett ott csüngött.

Czirill betűkkel egy név volt rája írva; BOJCSEV DECSKO.

Rámnézett, aztán intett, hogy menjünk. Szűk sáros udvarra értünk egy kis vasajtón keresztül. Köröskörül épületek magas sárga falai nyultak föl és a szürke paratelt nedves levegőből nem látszott semmi. Az eső elzart minden kilátást. A négy falon túl nem láthatott el a szem.

Mintha kaliczkában volnék, úgy éreztem magam.

Csak a hóhér volt még ott három legényével. Egy sarokba buzódtak meg az eső elől és szivták egykedvűen pipáikat. Csöndesen, szó nélkül.

A hatam mögött lépéseket hallottam az államügyész jött kíséretében még nyolcezan. Közte három orvos. A két elítélt hozzátartozói az egyik melettről nézték a szomora aktust és ezek is csak ketten voltak. Több nem jött, mondotta az őrmester.

Nyolce szuronyos börtönőr sorakozott jobbról a fal mellé egymástól 10—12 lépésnyire felállított két bitófához.

Balról az államügyész és kísérete állottak. Előttük két oldal egy-egy börtő őrszuronyos puskával.

Az államügyész odaszólt valamit egy melléte levő őrmesternek, mire kísérom felszóltott, hogy kissé hátrahúzódjunk, mert az elítélteket mindjárt elővezetik.

Éppen szembe kerültem a két akasztófával, mely mellé ket-ket pribék állott. Szinte önkénytelenül az a gondolatom támadt, hogy a rendezés bármely szinpadi rendezőnek dícsérőre válna.

Egy ajtó nyílt az örök mögött és rajta belépett 4 őrs kíséretében a 2 elítélt.

Utánok egy öreg pápa jött, kezében a kereszttel.

A közepre vezettek az elítélteket. Bojessev erős feszes leptekek haladt. Novellesen meglátszott, hogy az öntudata már talán el is hagyta.

A törvényszék jegyzője előlépett és mely erős hangon (Feltűnően hasonlít Kalmár Károly képviselőéhez) felolvasta előttem írt-hetetlen nyelven a halálos ítéletet.

Ugy néztem, hogy egyik elítélt sem halotta. Novelles csak nézte üres merev tekintettel a nagy semiséget, melynek titkába nemsokára behatolhat.

Bojcsév összeszorított ajkakkal állott mereven egyenesen.

A ven pápa lépett elő magára tartott keresztrel. Az államügyész kísérete, a bírák orvosok, börtönőrök, hóhérok mind lévették kalapjaikat. Kísérem engem is figyelmeztetett, hogy cselekedjem hasonlóan.

Novelics is mintegy ösztönösszerűleg kapta le fejéről a daróczsapját. Bojcsév megmozdította az egyik ór és akkor ő is levette a rabsapkát.

Csöndes énekli hangon mondott egy rövid imát a pápa.

Aztán odanyújtotta a keresztet előbb Bojcsévnek, majd Novelicsnek, ki egész testével előrehajlott és összekötözött kezével ragadta meg a kettős ezüst keresztet.

A pápa a két bitófa közelébe állott és a két elítéltek is megtették utolsó földi utjukat. Bojcsév feszes merev léptekkel haladt a baloldali bitófához.

Novelics hátrafordult és Bojcsévre vetette a tekintetét.

Az akasztófa alá érve egyik alügyész megszólította Bojcsévet, nines-e nála valami ordó?

A volt gardakapitány felelt. A hangja rekedten hangzott, szinte feltem tőle. A kísérem mondogta, hogy azt kérdezték tőle, — n i n e s e n á l a o r d ó? azt felelte, hogy aposának adta volt at, ott megtáthatják.

Azután szinte szédülétes gyorsasággal hajtottak végre a szörnyű aetnet.

Egy egy börtönőr segédkezett a pribékeknek mind a két bitófánál.

Csak Bojcsévet néztem. Az arca merev volt és azon egy ideig sem látezott élni, sem mozogni.

A lábait megkötözték és a hóhér a nyakára hurkolta a durva szörkötelet, mely már rá volt téve a bitó egy csigájára. Egyik átülte hátulról és hirtelen felemelte mire hatulról a másik kettő hirtelen megrántotta a köteleit.

A szemek... mintha ki akartak volna ugrani az üregeiből. Az erőszakosan összeszorított ajkak szétnyitottak és az arcz irtóztató kifejezést öltött. Nem tudtam nézni lehunytam a szemem csak ott láttam magam előtt a félelmetesen eltorzult arcot. Rettenetes...

A kíváncsiság nem hagyott, ismét odanéztem. A hóhér már lezárt a létráról és a kapitány fejet egy fehér kendő födte.

A bal lába szintén erőszakosan rángatózott és csak a kötelek tartotta esendően.

Az arczat eltakarta egy fehér kendő és én mégis láttam irtozását kifejezését.

A ballába mind csöndesebben rángatózott, aztán az sem mozdult többet.

A másik bitóra néztem. — Ott csüngött mozdulatlanul előrehajlott fejével a volt rendőrönök Novelics.

Az eső átnedvesítette a két hulla arezán a kendőket és azok odatapadtak a kiugró szemgolyókhöz.

Rettenetes volt nézni.

Intettem a kíséremnek, hogy menjünk. Azt sem tudom, hogy jutottam ki az épületből.

Egy aranyat adtam a kíséremnek és siettem ki az utcára a szabadba.

Ott láttam a mindenütt a rettenetes nagy szemet, a rémes arcot.

Aznap nem tudtam ebédelni. — Másnap sem...

## HIREK.

\* Istenítisztelet. Az ágost. hitv. ev. templomban holnap délelőtt 10 órakor Szombathy István prédikál.

\* Személyi hír. M a t e r n y i Lajos ág. hitv. ev. főesperes debreczeni lelkész Pazdiesrá ment, hogy a májusban megürelt lelkész a lomas betöltése iránt a szükséges előkészületeket megtegye. — C s e r h a l m y József, a debreczeni róm. kath. alginázium igazgatója, üdülés céljából Fekete-hegyre utazott.

## Budapesti áru és értéktőzsde.

— Reich Janó és Társa jelentése. —  
Távirati tudósítás.

Jul. 16.

Határidőüzlet.

Zárul 1 órakor.

Buza őszre	8.61
Tengeri júliusra	4.26
» augusztusra	5.14
Rozs őszre	6.72
Zab szeptemberre	5.63

Értéktőzsde.

Zárul 1 órakor.

Osztr. hitelrészvény	359.40
Magyar »	394.50
Államvasuti	357.80

\* Esküvő. Bessenyei Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, a Csokonai-kör elnöke, kiváló történettudósunk és neje szül. Vaalii Mária urnő házában családi ünnep volt ma.

— Ugyanis szeretetreméltó unokabuzukat és örökbe fogadott leányukat, a bájos Széll Marianna urhölgyet ma délelőtt vezette oltárhoz a római katolikus templomban adorjani és köröszegi Csáky Kálmán gr. honvédtiszárhadnagy, Csáky Rezső gróf és neje szül. Bréthy Jozsefa fia. Az esküvő, melynek tanúk P e r e n y i Ödön báró és Széll Akos volt országgyűlési képviselő, szegedi kir. körjegyző szerepeltek, — szűk családi körben volt a szertartást a vőlegény unokatestvere gr. Csáky Adorján fiatal kassai egyházmegyei pap vezette, igen szép becsd kíséretben.

\* Orvosi körökből. Dr. B u r g e r Peter orvos, a Z i o u betegsegélyző egyesület egyik orvosa üdülés végett 14 napra elutazott és távollétében Dr. B a l k a n y i Emil, Dr. K e n y e r e s Elek és Dr. R o s e n t b a l Zoltán vállalták el a helyettesítést. Az orvos aug. 1-én itthon lesz.

\* A debreczeni kerékpáregyesület Nyiregyháza. A debreczeni kerékpáros egyesület választmánya a hó 11-én tartott választmányi gyűlésen elhatározta, hogy a nyiregyházi társaságnak f. hó 3-iki látogatását viszonozandó — vasárnap a hó 17-én testületileg átrándul Nyiregyháza. Felkérem a tagokat, a kirándulásban minél nagyobb számban részt venni. Azok, kik az utat Debreczen—Ujfehértó, illetve esetleg Debreczen—Nyiregyháza között kerékpáron szándékoznak megtenni, a hó 17-én reggel pont 5 órakor indulnak a Bikától. Azok, akik csak Hadházig szándékoznak kerékpáron, onnan pedig vonattal Nyiregyházig menni, ugyancsak a Bikától pont 6 órakor indulnak. E csoportban indulnak a hölgytagok is. Végter azok, akik vonattal óhajtanak menni, 8 óra 25 perckor indulnak vonattal. A nyiregyházi állomáson mindhárom csoport 9 óra 42 perckor találkozik. A kirándulás programja a következő: Megérkezés után a város megtekintése. 11 óra 30 perckor indulás Sóstóra. 1 órakor Sóstón ebéd. D. u. 5 órakor indulás vissza Nyiregyháza állomásra. 6 óra 16 perckor visszautazás Debreczenbe vonattal vagy kerékpáron. — A nyiregyházi társaság elnökségének mai napon beérkezett levele szerint az ottani egyesület testületileg vár reánk 9 óra 42 perckor az állomáson. Együttal esetleg táviratilag kér értesítést, hogy egyesületünk hány tagja szándékozik a kirándulásban részt venni. Hogy a társaság elnökének f. hó 16-án, azaz holnap este 7 órakor a választ táviratilag megküldhettük, kérem a résztvevő taokat, szándékukat alulírottal akár írásban, akár szóbelileg ma f. hó 19-án este 7 óráig közölni, belileg ma f. hó 19-án este 7 óráig közölni, mely ezélelőtt alulírott holnap d. u. 6—7 óra közt a versenypályán lesz található. Tekintve azon kedvező körülményt, hogy a debreczeni nyiregyházi országút Hadházig Téglyás, Ujfehértó vasuti állomással b r ó helyiségekben vezet at, lehetővé teszi azt, hogy a kirándulásban a hölgytagok is résztvehessenek, mert esetleg eláradva Hapházon vagy Téglyáson a vonatot használhatják.

\* Talált fiucska. Egy rendőr az utcán tegnap este egy kis fiúcskát talált. Megszólította a négy évesnek látszó gyermeket, de az egyebet sem tudott mondani, minthogy K o s s u t h Sanyinak hívják. Szüleiről, lakásukról semmi felvilágosítást sem tudott mondani. Most a rendőrség keresi a kis Kossuth Sándor szüleit.

\* Nyári mulatság. A b. ujjvárosi izr. iskola leltar berendezési javára Balmaz-Ujvárosban f. hó 10-én rendezett nyári mulatság kiváló szépen sikerült, bármely kisebb város méltán büszke lehet arra, hogy benne a jótékony célért annyi emberbarát lelkesül mint nálunk és hogy a halkesedés ösztöne, fényesen igazolja az alábbi névsor: Felülültek: Rozinger Lajos 10 koronát, Kaszás József és Stark Adolf 5—5 koronát, Klein Mór, Berger Vilmos Rosinger József, Stern Ferencz, Weinberger Márton, Feldmann Hermann és Jónás Mór — 4—4 koronát, Dróth Mór, Stark Istvánné, Bleyer Adolf, Gelleman Ignac — 3—3 korona, Auszterlitz Armin, Ujhelyi Kálmán, Nádasi Zeigmond Feldmann Samu, Torcsay Alajos, Greger Kálmán, Stark Izidgr, Pinczev Imre, Sarkady László, Inese Kálmán, Fohn Ede, id, Friädlender Mór, Friedländer Mór — 2—2 koronát, Grossmann József, Dömsödy N. Schön Arthur, Schön Sándor, Bardack Károly, Werthoimer Mór, Schwartz József, Feldmann Péter, Beek Mór, Fereocz István és Sarkady Károly 1—1 koronát. Fogadják nemes aldozatkészségükért forró köszönetünket. A rendezőség.

\* Díjnokok figyelmébe. Az országos díjnokok egyesület debreczeni fiókja jegyzője felhívja mindazon bármily irodában, mint ügyvéd, bank avagy állami, mint közg. hivatalokban díjnoki minőségben alkalmazott ügynöket, mint férfiakat, miszerint egy igen fontos ügy fog felolvastatni a Hungaria épület II. em. adóhivatalban jul. 10-én holnap d. u. 2 órakor tartandó értekezleten. Jelenjenek meg — minel tömegesebben, ne vessék el maguktól ezt a kedvező alkalmat, azt az 1 órát ne sajnálják, hanem menjenek el, hátha hasznokra lesz.

\* Választmányi ülés. A kerékpáros egyesület elnökségétől vettük az alábbi sorokat: Eelkerem ea választmányi tagok a t. kvgy f. hó 18-án délután 5 órakor egy a versenypályán megtartandó választm. gyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Laszgalner elnök.

\* Elszámolás. Az orsz. középiskolai tanáregyesület közgyűlésével felmerült kiadások fedezésére újabban kezeimhez befolyt Részler Richard urtól 5 frt, továbbá a debr. kereskedő társulattól 100 frt, az izr. hitközségtől 50 frt. első takarékpénztártól 10 frt, Takarek és hitelintézetektől 18 frt. Fogadják az illetők becses adományaikért az ügy érdekében hálás köszönetet. Befolyt összesen 410 frt. 50 kr, adomány. Sigmeth Károly és Kiraly Gyula uraktól megmaradt összeg 24 frt 29 kr. Összes bevétele tehát 434 frt 79 kr. Közül szemben az elszállásolás költségei 274 frt. 47 kr. tettek ki. A megmaradt 160 frt 82 kr a tegnapi gyűlés alkalmával betérjesztettem a ezen összeg másnemű költségek fedezésére fog fordítani. Tisztelettel Oláh Károly tanácsnok, mint az elszállásoló biz. elnöke.

\* Zimándyók maglyán. Szegedről írják: Nem a nemzet megvetésével sujtott személyek a Kossuth-gyalazók kerütek maglyára, bár erre is rászolgáltak volna, hanem — az a gyalazatos, büös könyvük, melyet épp oly bátor vakmerőséggel, mint ostorozni való hitványsággal becsempésztek a magyar közönség körébe is.

Nagy felhaborodással hallottak vasárnap délután a tanyai népek a felső részen, hogy az ok könyvtarukba is becsempésztek azt a gyalazatos könyvet, mely Kossuth Lajos szent nevét ortvámadással illeti.

Most fedezték fel a rejtélyes gaz kézzel becsempészett kötetet a gazdakör könyvtarában, a miről az egyik könyvtárnok tett jelentést a kö: vasárnap délután tartott közgyűlésen. Sokan voltak jelen es mikor nyilvánvalóva lett a könyvtár meggyalazása, az emberek megbotránkozva szólaltak meg:

— Ki volt az?  
— Föl köll égetni.  
— De azt is a ki a könyvtárba tette.  
Igen ám, de arról senki sem tud számot adni, hogyan került a Zimándy szennyes munkája a kör könyvei közé.

Három könyvtárosa van a körnek, de fölvilágosítást erről nem tud egyik se adni. Baló István az egyik könyvtáros, a kinek a vendéglő helyiségében van a könyvtár, oly kevéssé tudott a könyv létezéséről, mint a másik kettő.

Tehát itt csak az történt, a mi mindenfelé az országban: Zimándyék titkos büntársai esempezik be a nép közé slattomos módon ezt a metelyt. Haraggal váltottak szót a tanjai polgárok a hitványság fölött és elhatározták, hogy nyomozni fogják ezt a szegedi gus kezét, a ki a maga szennyével a könyvtárt így beszennyezte.

Aztán végre kimondta a gazdakör egyhangulag az ítéletet, a könyvtárba belopott szennyes mű fölött:

— Máglyára vele!

A napokban illő események mellett égetik el a kör udvarán Zimándyékát.

Losonc város képviselőtestülete június 22-én tartott ülésében a polgármester indítványára szintén egyhangulag megbotránkozását fejezte ki Zimándy Ignácznak és Zelenyák Janosnak Kossuth Lajosról írt rágalmak miatt. A határozatot megküldötték a herezeg-primásnak és a székesfehérvári püspöknek is.

\* Tanulóul felvétetik egy 14—15 éves korban levő, jó magaviseletű fiú, K o v a c s Gyula vasútleányban.

## KÖZGAZDASÁG.

A most folyó aratási munkálatok alkalmából felhívjuk gazdaközönségünk figyelmét a »Köztelek« legutóbbi számában megjelent következő közleményre:

»Most, hogy a gazda közönség az aratási munkálatokat jóformán befejezte és az értékes és mikéntjének nehéz gondja bevezedik vállaira, szolgálatot véltünk olvasóinknak tenni, ha a kérdéshez hozzászólunk.

Hogy mennyire fontos tényező egy a termelő gazdaközönségre, valamint a kereskedőre nézve az, hogy mily árban adja el és értékesíti terményeit, azt e helyütt bizonyítanunk sem kell. De kétszerezesen fontosabb valik ezen kérdés ma, hol a hatalmas kültermelés-sel folytatott nehéz verseny, mezőgazdaságunk és kereskedelmünk kedvezőtlen helyzete, meg az ismét felszínre kerülő alacsony árak parancsolólag szükségessé teszik, hogy azon piacok kerestessenek fel és azon időpont varassék be, a hol és a mikor a termény legelőnyösebben értékesíthető.

Ezen a termelő gazdaközönség és a gabona üzlettel foglalkozó kereskedők érdekeinek előmozdítására irányuló ezúttal tette ki magának a Magyar Pénzváltó és Pénzváltó Bank áruosztály a létebe építése óta és hogy kitűnő összeköttetései folytán sikerült is azt elérnie, bizonyítja azon tény, hogy hazánk termelő gazdaközönsége, nagy- és kisbirtokosok és gazdasági szövetkezetek, valamint a gabona-

kereskedők egyaránt sűrűn és évről-évre híven veszik igénybe szolgálatait.

Számon tartva azon manapság már általánosan elismert tény, hogy egy a kereskedelem, mint a földmivelés nem nélkülözheti a s o l e s ó h i t e l t, és megfelelő az ebbeli követelményeknek, fent nevezett intézet bisomanyképen eladandó terményekre e l o l e g e k e l i s szolgálat jutányos kamatláb mellett, mely kedvezmény ugyanesak évről-évre növekvő arányban vétetik igénybe.

Oly esetekben, midőn a felszállított gabona nem azonnali eladásra, hanem beraktározásra van szánva, rendelkezésre állanak a bank fővárosi közraktárai jutányos díjszabás mellett.

Egyébként pedig utalunk a Magyar lezártító és pénzváltó banknak lapunk mai számában megjelenő hirdetésére.

## Nyilt-tér.

### Mattoni

## ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).

Idény: május 1-től szeptember 30-ig

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos dr. BRUCK J. nagy korona-utca 23. az országos egészségügyi tanács r. k. tagja. Egészséges felvétel, jutányos lakások, jó vendéglő. — Pontos közlekedés a társaskocsikon reggeli 5 órától kezdve. Állomási hely: Ferencz-József-tér, a régi Lloyd-épület közelében.

## A debreczeni ev. ref. egyház

uj osztású 264 kat. hold és 904 □ öl területű tagbirtokának, a mely a M.-Pécsre vezető köburkolatu országot baloldalán terül el, 1898 évi decz. 31-től 12 évre haszonbérbe adása végett a presbyterium ez évi 614 sz. határozatával újabb árverés rendeltetvén el, ez újabb árverést a gazd. bizottság ez évi 541 számú határozatával a f. évi július 25-ik napjának d. u. 3 órájára az egyház tanácstermébe tüzték, melyre a haszonbérbeletni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árverési feltételek az egyház irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Kelt Debreczenben az ev. ref. egyház gazdasági bizottságának 1898. jul. 12-én tartott gyűléséből.

Somogyi Pál.

h. elnök.

6593.

1898.

## Árverési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik hogy:

1. a »Bégány« csapszék az 1899. évi január hó 1-től 1901. december hó 31-ig terjedő három (3) évre;

2. a »Csiesogó« csapszék a mészar-székkal együtt 1899. évi január 1-től 1901. december 31-ig terjedő három (3) évre;

3. a »Cserepes« csapszék az 1899. év január 1-től 1901. évi december 31-ig terjedő három (3) évre;

4. a honvéd lovassági lakánya mellett levő »Spitzer«-féle sátornak Löwi Bernát által birt része az 1899. év január 1-től az 1901. évi december 31-ig terjedő 3 évre; a folyó 1898. év augusztus hó 10-ik napján d. e. 9 órakor a városháza kistermében másodizben megtartandó nyilvános árverésen bérbe adatni fognak.

Az árverési feltételek a számvéviségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni akarók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben bantpénzül az árverelő bizottság kezéhez letenni.

Debreczen, 1898. június hó 29.

A városi tanács.

## Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legregibb bántalmakat is, főlegesen tehát santal olaj vagy copaiva balzsammal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint

Magyarországi főraktár:

ZOLTÁN BÉLA gyógyszerész Budapest,

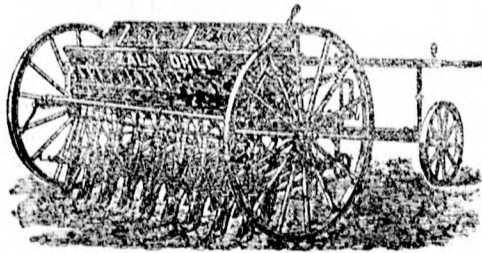
V., Nagykorona-u 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban.

Postai megrendelések czime:

Zoltán gyógyszerész Budapest.

## Weiser J. C. mezőgazdasági gépgyára Nagykanizsán.



ZALA-DRILL sorvetőgépnünk, a melynek elmés ujtásait a nagy közönség már jól ismeri, nem szorul külön dicséretre, minden eddigi kiállításán az első díjat nyerte úgy 1897. október 1. a kishéri nemzetközi vetőgép versenyen az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

különös figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

aczelből készített

Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket,

a melyek kiváló anyagból készítve hasonlíthatlanul tartósabbak minden eddigi gyártmánynál.

Raktáron tartunk: Szecskavágó, répvágó, rosták ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczenben, Szikszay-ház a főtözsde udvarán.

Klein Jakab,

üzletvezető.

**Preblai savanyukut**

tiszta alkalikus természetes alpesi savany ki-  
tünő hatással chron. Katarrhusnál, különösen  
hólyagos chronikus katarrhusnál, hólyag és  
velőképzésnél, és Bright-féle velő betegségeknél,  
összetétele és kitűnő íze miatt egyúttal  
*legjobb üdítő és frissítő ital.*

**Preblai kutkezelőség Preblauban.**  
Posta St. Leonhard, Kärnten.



The Premier Cycle Co Ltd. (Hillman  
Herbert Cooper.)

Gyárak: **Doo**  
Coventry Eger  
Anglia, Csehország, Nürnbergnél.  
**Évi készítés 60,000 bicikli.**  
Vezérképviselet Magyarország részére: **Kann és Heller** Budapest, Váci-körút 62. szám.  
DEBRECZEN részére.  
**BAUER és TÁRSA**  
Péterfia-utca.

**Nincs többé lábfájás,  
sem tyukszem, sem izzadós láb,  
sem bőrkeményedés, sem lábdaganat,  
sem fagyos láb, sem lábégés.**

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a  
járása annak, ki cipőjét a **Dr. Hógyes-féle**  
az egész világon szabadalmazott **Asbest**  
talpbélissel látja el.



Párja egyszerű 60 kr., kettős  
vastagságú 1 frt 20 kr. Az Asbest  
talpbélis kitűnőségét legjobban  
bizonyítja, hogy a cs. és kir. kö-  
zös had-eregek és a m. kir.  
honvédségnek eddig 22500 pár  
szállított.

Széküldés csakis utánvétellel, vagy a  
pénz előleges beküldése és külön 10 kr franco.  
Felvilágosítások és prospektusok, köszönetnyil-  
vánítások ingyen.

**Általános Asbest áru gyár betéti társ.**

Viszont eladóknak tetemes árengedmény.  
Egyedüli elárúsító raktár Debreczenben:  
**BÉKÉS LAJOS.**

**Pályázati hirdetmény.**

A debreczeni kereskedelmi és ipar-  
kamaránál egy fogalmazói állásra pályá-  
zat hirdettetik.

Pályázhatnak, kik legalább is vala-  
mely középiskolai érettségi bizonyít-  
vánnyal bírnak.

Előnyben részesülnek azok, kik jogi  
képzettséget igazolhatnak, vagy a köz-  
gazdasági adminisztráció terén működnek.

Javadalmazás: 1200 frt (ezerkét-  
száz forint) törzsfizetés, 300 frt (három-  
száz forint) lakbérilletmény és egy évi  
próbaidő letelte utáni véglegesítés ese-  
tében nyugdíjjogosultság.

A szabályszerűen felszerelt, bélyeg-  
gel ellátott folyamodványok folyó évi  
október hó 1-ig alulírt kamarai elnökhöz  
nyújtandók be.

Megválasztás esetében folyamodó  
kötelezve van állását 1899. év január  
2-án elfoglalni.

Debreczen, 1898. július 5.

A kereskedelmi és iparkamara nevében  
**Szabó Kalmán,**  
elnök.

**Eladó homoki fajborok.**

**Csanak János ujfahértói homokszőlő telepének**

1897. évi termése kisebb mennyiségekben is — legalább 100 liter vé-  
telnél — a következő árak mellett eladásra kerül:

Olaszrizling literenként	30 kr
Ezerjő	30 »
Carbenet (vörös)	28 »
Oportó (vörös)	25 »
Mézes-fehér	25 »
Kövidinka	25 »
Kadarka	24 »
Kadarka (schiller)	22 »
Fehérgyöngy	20 »

A borok helyben a sétaterti pinczékben vannak elhelyezve, hol  
a venni szándékozók a borok minőségéről meggyőződést szerezhetnek.

A borszéki borvíz a savanyuvizek királya.

**Borszék**

Gyógyfürdő Erdélyben, Csikmegyében fenyvesek hazájában.

**Fürdőidény tartama: Jun. 15. — Szept. 15-ig.**

Utazás: Szász-Régenig vasuton, onnan az igazgatóság által  
szubventionált gyorskocsikon.

E gyorskocsikra előjegyzést tehetni **Miklós, Göcög vállal-**  
**kozóknál Sz. Régen.**

Déli utirány: Brassó, Csik-Szereda vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borvíz a savanyuvizek királya, megrendelhető Igaz-  
gatóságnál Borszék.

Kapható mindenütt, (Debreczenben: **Csanak József, Szabó**  
**Zsigmond, Kohn Henrik** uraknál.

Fürdőre, borvíz üzletre nézve minden felvilágosítással, prospectussal  
árjegyzékekkel szolgál

**a fürdő-üzlet igazgatóság, Borszék.**

Posta és távirtda helyben.

Megrendelhető: Igazgatóság Borszék.

A világ minden tárlatán első kitüntetést nyert!

Milleniumi nagy áremmel is kitüntetve.

**TON & SHUTTLEWORTH** mezőgazdasági  
gépgyárosok  
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:



és gőzszelvénykészítők 2 1/2 egész 12 mértékig, szalmakasz-  
lószekerek, lozók, továbbá járgány-és épít-  
és épít-  
gép, szénagyűjtők,



szőlőgépek, boronák, szecskavágók, répvágók, kukorica-  
morsolók, daráló, őrlő-malmok, egye-  
teses szőlőkék, két- és háromvált-  
ékó és min-  
den egyéb  
gazdasági  
gép.

szőlőgépek készítése ingyen és bérmentés kifizetés.

Képviselőt és bizományi raktár:  
**BAUER és TÁRSA** cégénél  
Debreczenben, II, Péterfia-u. 73. sz.

MAGYAR

# Leszámitoló és Pénzváltó-Bank

## BUDAPESTEN.

(Befizetett alaptőke 30 millió korona.)

Ajánljuk a t. cz. termelőknek és kereskedőknek áruosztályunk szolgálatait mindennemű

### gabona és egyéb gazdasági terményeinknek

akár BUDAPESTEN, akár saját állomásaikról való bizománybani eladására.

Az általunk eladandó árukra jutányos pénzelőleget adunk és szívesen szolgálunk kölcsönzsákokkal is csekély kölcsöndíj mellett. Ezenkívül elvállalunk és teljesítünk gabonának és egyéb terményeknek határidőre való megbízásokat.

Ajánljuk továbbá a nagy gabonaelevátor és raktár-épületekből álló 800,000 métermázsas befogadási képességű

### Budapest fővárosi közraktárainkat,

melyek a Csepel-rakparton, a Duna-folyam hajókikötésre alkalmas partmentén terülnek el és a vasutakkal vágnány-összeköttetésben állanak.

A közraktár a felküldött terményeket és árukat beraktározza, tüzkár ellen biztosítja, szakszerűen kezeli és azokat terhelő szállítási és egyéb költségeket előlegezi.

Mindennemű felvilágosítással és útbaigazítással készségesen szolgál a

## MAGYAR LESZÁMITOLÓ ÉS PÉNZVÁLTÓ-BANK

áru osztálya.